

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת נצבים - וילך תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שלימ"א

יוצא לאור חודש אלול תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת נצבים וילך ה'תש"ע

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ס"ח מכח הצדיק להיות למעלה ולמטה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), עיקר שלימות הצדיק-שיוכל להיות למעלה ולמטה, וזה בחינות בנים ותלמידים שצריכין להניח בעולם, כי לכאורה הדבר תמוה, כי הלא העיקר-שצריך האדם לשבר עצמו לגמרי מן החומר, ואם-כן למה הוא חיוב כשהאדם נסתלק לגמרי למעלה, דהיינו אחר ההסתלקות, שיניח אחריו בנים בזה העולם הגשמי, שימלאו מקומו בזה העולם, הלא אדרבא, טוב להסתלק לגמרי למעלה, אך באמת, העיקר השלימות להיות למעלה ולמטה, בשמים ובארץ, כי כשהוא בעולם אחד לבד, אין זה שלימות, רק שניהם יחד, מעלה ומטה, זהו עולם שלם, ועל-כן מחויב האדם שיהיה נשאר ממנו שארית בארץ, בן או תלמיד, כדי

שגם כשיהיה למעלה אחר ההסתלקות, יהיה למטה גם-כן בזה העולם, דהיינו מה שנשאר ממנו למטה בן או תלמיד הנמשכים ממנו, והכלל, שצריך שישאר ממנו בנים ותלמידים, והתלמידים יאירו יותר לתלמידים אחריהם, וכן להלן יותר, שגם התלמידים יפרו וירבו ויעשו תלמידים אחרים, ותלמידי תלמידיו יעשו יותר תלמידים, וכן להלן יותר ויותר, כדי שיהיה נשאר מוחו גם למטה לעולם ועד, וכן הבנים צריכים גם-כן שישאר זכרם לדורי-דורות, בנים ובני בנים, כי זהו עיקר השלמות של הצדיק, שיהיה למעלה ולמטה וכו', עיין שם כל זאת בדברי רביז"ל.

והסביר מזהרא"ש נ"י, כי הנה הצדיק האמת אף פעם אינו מסתלק מן העולם לגמרי, רק הוא משאיר בעולם בנים ותלמידים הממשיכים דעתו ולימודיו הקדושים בעולם, עד שנחשב כאילו הוא חי ממש, כי עיקר שלימות הצדיק להיות למעלה ולמטה בבת אחת, שאף על פי שנשמתו למעלה בגנוי מרומים, צרורה בצרור החיים, אף על פי בן נמצא גם למטה בין נשמות ישראל, כאילו הוא חי ממש, כי כולם מדברים ממנו ומתורתיו הקדושות, ושפתותיו דובבות בקבר, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות צ"ו): על דוד המלך עליו השלום, שביקש מהקדוש ברוך הוא (תהלים ס"א) אגורה בעולמך עולמים, וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים, אלא אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעולם הזה, ואז נחשב כאילו חי בב' עולמים.

והנה דבר זה נתקיים ביותר במשה רבינו עליו השלום, כי כל התורה נקראה על שם משה רבינו, וכמו שכתוב (מלאכי ג') זכרו תורת משה עבדי, וכשנשמות ישראל לומדים בכל יום תורת משה, ואומרים בבתי כנסיות בבתי מדרשות "וידבר ה' אל משה לאמר, ויאמר ה' אל משה לאמר", זה נחשב כאילו משה רבינו חי, וכאילו משה רבינו חוזר ואומר לנו התורה שקיבל מפי הקדוש ברוך הוא, וכן מצינו בתיקוני זוהר (תיקון ס"ט) איתפשמותא דמשה בכל דרא ודרא, שההתפשמות של נשמות משה רבינו נמצאת בכל דור ודור, וכל צדיק הלומד תורת משה, ומחדש חידושים בתורת משה, נחשב כאילו משה רבינו נתלבש בו, וכמו שמצינו בגמרא (שבת ק"א: ועוד) שקראו התנאים לחבריהם בשם "משה" ואמרו, "משה שפיר קאמרת", כי משה רבינו חי בתוכם ממש, ואז נשמת משה נמצאת למעלה ולמטה בבת אחת.

וזה עוצם מעלת הצדיקים שהיא יותר מן המלאכים, כי הצדיקים נקראים מהלכים, והמלאכים נקראים עומדים, וכמו שכתוב אצל יהושע בהן גדול (זכריה ג') ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, כי הצדיק הולך תמיד מדרגא לדרגא, בין בעולם הזה ובין בעולם הבא, וכל מה שעולה יותר בהשגות אלקות, כן מוריד יותר תורה לנשמות ישראל, ומחיה את כל המדרגיגות הנמוכות בחיות גדולה מאד, מה שאין כן מלאך עומד וקיים על מדרגה אחת, ואין שייך אצלו שינוי, ולכן אשרי מי שזוכה להיות מקורב אל צדיק אמיתי, כי התקרבותו תועיל לו בעולם הזה ובעולם הבא, וכמו שאומר רביז"ל (ספר המדות אות

צדיק סי' נ"ג) קרבת הצדיקים טוב בעולם הזה ובעולם הבא, כי יזכה תמיד להמשיך על עצמו לימודיו הקדושים ועצותיו הישרות, ויורו לו דרך אמיתית ונכונה בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר גורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים ל"א) **וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל**, ויש לדקדק, למה לא כתוב בתורה לאיפוא הלך משה רבינו, רק **וילך משה ומיד וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל**, כאילו יש קשר בין "וילך" לבין "וידבר", ואיך מובן זאת, אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי התורה הקדושה מגלה לנו עוצם מעלת משה רבינו עליו השלום, שכל עיקר הליכתו בעולם הזה ובעולם הבא היה בתוך דיבוריו הקדושים של התורה הקדושה, ולכן אף על פי שהלך והסתלק מהעולם הזה, זה רק מסטרא דילן, מהצד שלנו, שלא ראינו אותו יותר בגופו הגשמי, אבל הדיבורים הקדושים שלו הלכו ונתפשטו בין כל נשמות ישראל לדורות עולם, שזהו **וילך משה**, ולאיפוא היתה הליכתו? **וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל**, שהדיבורים הקדושים שלו הלכו ונתפשטו בין כל נשמות ישראל, כי התורה הקדושה שנשמות ישראל לומדים בכל יום, הם דמותו וצלמו של משה רבינו, ונחשב כאילו משה רבינו חי עמנו ממש.

והנה שבת קודש זאת היא כ"ה אלול, יום בריאת שמים וארץ, שעליה כתיב (בראשית א') **בראשית ברא אלהים את השמים ואת**

הארץ, כי עיקר התכלית היתה שיהיו שמים וארץ מקושרים יחד, ואפילו אם אדם בשמים, יהיה עדיין בארץ, וכ"ה אלול הוא גם בן ההילולא של התנא האלקי רבי אלעזר בן רבי שמעון זי"ע, ועליו אומרת הגמרא (בבא מציעא פ"ד.), שהיה ממון בעלייתו כעשרים שנה לאחר הסתלקותו, וכשהיה דין תורה בין שני אנשים, היו עומדים על פתח העלייה, ואומרים מענותיהם, ואחר כך שומעים קול, איש פלוני אתה חייב, איש פלוני אתה זכאי, כי הצדיקים נחשבים חיים גם לאחר הסתלקותם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות יח): צדיקים במיתתם נקראים חיים, שנאמר (שמואל ב' כ"ג) ובניהו בן יהוידע בן איש חי וגו', ולכן אשרי הזוכה להתקרב לצדיקים כאלו, ולהמשיך דעתם הקדושה בעולם, כי על ידי זה יהיה נחשב כאלו הצדיק חי בתוכו ועל ידו, ויתפשט לימודו הטוב בכל העולם, והשם יתברך יזכינו להיות מקורב אל צדיקים אמיתיים, ולהאיר דעתם הקדושה בכל העולם, עדי נזכה לראות בגאולתן וישועתן של ישראל במהרה בימנו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת נצבים וילך ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי הפסוק אתה נצבים היום כולכם וגו', עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב (דברים כ"ט) אתם נצבים היום כלכם לפני הוי"ה אלקיכם וגו', ויש לומר שמרמוזו בפסוק זה התעוררות גדולה לימי ראש השנה הקדושים הבאים עלינו למוכה, כי איתא בזוהר הקדוש (בא ל"ב): "ש"היום" מרמוז על ראש השנה, וכמו שכתוב (איוב ב') ויהי היום ויבואו בני האלקים להתייצב על ה', ואז היה ראש השנה, עיין שם, ובראש השנה עיקר עסקינו להקים מלכות דקדושה, ולגלות ולפרסם מלכות הקדוש ברוך הוא בכל העולם כולו, כי כל ישראל בני מלכים הם (שבת ס"ג), וכל אחד ואחד מישראל הוא בן חביב למלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וכל עיקר תכליתינו ותפקידינו בעולם לגלות ולפרסם מלכות אבינו שבשמים לכל העולם כולו, וכמו שאומרים בכל נוסחאות התפילה שבימים קדושים אלו, "אבינו מלכנו", כי הוא יתברך אבינו וגם מלכינו וכולנו בני מלכים אנחנו, ועיקר התגלות זאת נעשה על ידי שחוזרים בתשובה על כל מה שפגמנו כל השנה, ועל שהורדנו מלכות דקדושה בין העכו"ם, כי בכל חטא ועון, חס ושלום, מתרחקים מהקדוש ברוך הוא וממלכות דקדושה, ונותנים כח למלכות דעכו"ם

שתתפשט בעולם (לקטיו מוהר"ן חלק א' סי' ד'), וזה נקרא פגם מדת "אמת", כי רק הקדוש ברוך הוא נקרא אמת, וכמו שכתוב (דברים י') והוי"ה אלקים אמת, וכל מה שדבוקים בהקדוש ברוך הוא, כך דבוקים במדת "אמת", שכל זה שייך רק לנשמות ישראל שהם בניו למקום, ורק אליהם שייכת מדת "אמת", וזה מרומז בדברי חכמינו הקדושים (יבמות ס"א.) "אתם" קרויין אדם ואין עכו"ם קרויין אדם, את"ם אותיות אמ"ת, שרק אתם הדבקים במדת אמת, קרויין אדם, ואין אומות העולם הרחוקים מהאמת וממלכות דקדושה, קרויין אדם, כי הם נמשלים לבהמת וחית הארץ, ואין להם שום שייכות למלכות דקדושה, ועל ידי שאנחנו מגלים ומפרסמים מלכותו יתברך בעולם, על ידי זה נופלת ומתבטלת מלכות העכו"ם, ונתקיים מקרא שכתוב (זכריה י"ד) והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה הוי"ה האחד ושמו אחד.

וכל זה מרומז בפסוק ראשון של פרשת השבוע (דברים כ"ט), אתם נצבים היום כלכם לפני הוי"ה אלקיכם וגו', את"ם אותיות אמ"ת, אתם, נשמות ישראל, הקרויין אדם, מחמת שאתם דבקים במדת אמת, נצבים היום כלכם, שאתם נצבים ומוכנים להקים מלכות דקדושה בימי ראש השנה הקדושים, כי "היום" מרמז על ראש השנה, ואז נאמר (איוב ב') ויהי "היום" ויבואו בני האלקים "להתייצב" על ה', כי אז כל מלאכי מעלה וכל מלכי האדמה באים להתייצב בדין ולקבל עליהם עול מלכות שמים, אבל הכל תלוי בנשמות ישראל, וכפי שנשמות ישראל חוזרים בתשובה ומקבלים

עליהם עול מלכות שמים, בן נעשה הוי"ה למלך על כל הארץ, וזהו אתם "נצבים" היום כלכם לפני הוי"ה אלקכם, כי אתם עומדים ומזומנים לפני ה' בראש השנה כדי לעבור בבריתו ולקבל עליכם עול מלכות שמים, ומוזכר שם מלא "הוי"ה אלקיכם" דייקא, כי עיקר התגלות מלכות שמים הוא על ידי שאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, ובין מדת החסד, שהוא שם הוי"ה, ובין מדת הדין, שהוא שם אלקים, הכל אחדות אחד, למען טובת האדם, שזאת ההשגה היא מעין עולם הבא (לקוטי מוה"רן חלק א' ס' ד'), ולכן כשאתם נצבים ועומדים לפני "הוי"ה אלקיכם", ואתם יודעים ומכירים שכל מה שעובר עליכם, בין חסד ובין דין, הכל טובה, בזה אתם מקימים ומציבים מלכות שמים בכל העולם כולו, ונתקיים (זכריה י"ד) והיה הוי"ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה הוי"ה אחד ושמו אחד, היינו אחדות אחת, בין במדת חסד ובין במדת דין, ומתגלה כבוד שמים בכל העולם כראוי.

ועוד יש לפרש, ענין קשר ושייכות "היום" לראש השנה ולקבלת עול מלכות שמים, כי השם הוי"ה ברוך הוא נחלק לשני חלקים י"ה ו"ה, י"ה הם המוחין קדושין חכמה ובינה, שהם התבוננות ודביקות השכל בהבורא יתברך שמו, ו"ה הם המדות והמעשים של אדם, שיהיו כולם לשם שמים, לעבוד את ה', ועיקר העבודה תמיד לייחד שם י"ה עם ו"ה, היינו לקשר המוח עם המעשים, וכמו שאומרים בתפילת "לשם ייחוד" לייחד שם י"ה בו"ה", כי עיקר השלימות לקשר המוחין והשכל שהם חכמה בינה י"ה, עם המעשים

והפעולות שהם ו"ה, ובכל אשר יעשה ידבק עצמו אל הבורא יתברך שמו.

וכמו כן שם אלהי"ם נחלק לשני חלקים, מ"י אל"ה, מ"י הם נו"ן שערי בינה, התבוננות השכל באלקותו יתברך המלא כל הארץ, כי מ"י בגימטריא נ', המרמזים על נ' שערי בינה, אל"ה הם כלליות גשמיות הבריאה הנראית לעינינו, ועיקר העבודה לקשר מ"י עם אל"ה, ולראות אלקותו יתברך מכל דבר, וכמו שכתוב (ישעיה מ') שאו מרום עיניכם וראו "מי" ברא "אלה", שתתבוננו בעיני השכל, ותראו מ"י ברא אל"ה, שהכל אלקות גמור, ואז נשלם שם אלהי"ם, ומוצא את הקדוש ברוך הוא גם בתוך כל הטבע והארציות, כי הטב"ע גימטריא אלהי"ם, אשר על כן בכל מעשה בראשית נזכר שם "אלהים", וכמו שכתוב (בראשית א) בראשית ברא "אלהים" את השמים ואת הארץ וגו' ויאמר "אלהים" וגו', כי העיקר לראות אלקותו יתברך מתוך כל הטבע, ולהכיר שהטבע הוא באמת השגחה, ורק הקדוש ברוך הוא מנהיג את הכל.

והנה כשאדם חוטא חס ושלום, ומפריד המוח והשכל שלו מדביקות הבורא יתברך, ועושה מעשים אשר לא הגונים על פי התורה הקדושה, הוא גורם פירוד בין אותיות י"ה ו"ה, ובין אותיות מ"י אל"ה, ונשארות אותיות ו"ה מופרדים מאותיות י"ה, וכן אותיות מ"י מאותיות אל"ה, שזהו מה שנאמר בחטא העגל (שמות ל"ב) אלה אלהיך ישראל, כי הפרידו אותיות אל"ה מהתבוננות השכל, ועשו

לעצמם עבודה זרה רחמנא ליצלן, ופגמו בשם אלהי"ם, וכן על עמלק, שהוא היצר הרע המחטיא את האדם, נאמר (שמות י"ז) כי יד על כס י"ה, ואמרו חכמינו הקדושים (מובא שם בפירוש"י) אין שמו של הקדוש ברוך הוא שלם עד שימחה שמו של עמלק, כי גרם להפריד ו"ה מן השם, ונשאר רק י"ה לבד, וגרם פגם בשם הו"ה כביכול, ועיקר העבודה שלנו בכל יום ויום, לחזור ולחבר אותיות מ"י לאותיות אל"ה, ואותיות ו"ה לאותיות י"ה, ובוה אנחנו גורמים תיקון אל "היום", וממלאים את "היום" עם דביקות אלקותו יתברך, ולזאת תמצא שתיבת "היום" כוללת אותיות ו"ה מ"י, כי זהו עיקר תיקון היום, לחזור ולחבר אותיות אלו ביחד, שזהו גם מה שנאמר אחר החטא של אדם הראשון (בראשית ג') וישמעו את קול הו"ה אלהי"ם מתהלך בגן לרוח "היום", לרמוז לאדם הראשון, שעיקר התיקון שלו צריך להיות לרוח "היום", ולחזור ולחבר אותיות ו"ה מ"י, שגרם להפריד בעווננו, ולייחד שמו יתברך בתשובתו.

ולכן מובן מאד קשר ושייכות "היום" לימי ראש השנה הקדושים, כי בראש השנה אנחנו עוסקים בהקמת מלכות דקדושה, לחזור ולייחד כל אשר הפרדנו כל השנה, ולהאיר "היום" עם אור אלקותו יתברך, ועל ידי שמתחילין השנה עם קדושת "היום", וכמו שכתוב על ראש השנה (נחמיה ח'), כי קדוש "היום" לאדונינו, על ידי זה יש לנו כח להמליך הקדוש ברוך הוא על כל יום ויום של השנה, ולקבל עלינו עול מלכות שמים באמת, והשם יתברך יזכינו לקבל ימי ראש השנה הקדושים בקדושה ומהרה גדולה, ולהיות אצל ציון רביז"ל על ראש

השנה, ולהמשיך עלינו שנה טובה ומבורכת, שנת גאולה וישועה
בכלל ובפרט, אמן ואמן.

